

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ПАТОМОРФОЛОГІЯ З СЕКЦІЙНИМ КУРСОМ» ЗДОБУВАЧАМ
ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «224. ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИЧНОЇ
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ» ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ)
РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Шевцов І. І.

*Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
shevtsovigor94@gmail.com*

Дисципліна «Патоморфологія з секційним курсом», що викладається студентам спеціальності «Лабораторна діагностика» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (тривалість навчання 3.10 років) має обсяг 5,5 кредитів, що включає загалом 165 академічних годин, з них 18 годин лекцій, 54 год. – практичних занять, 10 семінарських год. і 83 години самостійної роботи студентів. Весь навчальний матеріал вивчається протягом одного (3-ого) семестру, розбитий на 2 змістових модулі, і закінчується підсумковим модульним контролем.

Дисципліна «Патоморфологія з секційним курсом» вивчає морфологічними методами змінений хворобою організм, його системи, органи, тканини, клітини, субклітинні структури. Знання патоморфології важливі для формування професійної ерудиції лікаря, потрібні в процесі гістологічної та цитологічної діагностики (прижиттєвої та посмертної), лікування та реабілітації хворих. Зокрема, діагностичне застосування патоморфологічних даних (біопсія) надзвичайно важливе в онкології, нефрології та інших галузях медицини задля морфологічної верифікації клінічного діагнозу, точної класифікації (гістологічний, цитологічний тип) патологічного процесу, індивідуалізації лікування.

В Україні наведені функції виконує лікар-патологоанатом, для якого патоморфологія є профільною дисципліною. Прийнята в Україні номенклатура лікарських спеціальностей (включає спеціальності «Лікар-лаборант», «Лікар-патологоанатом») в деяких деталях відрізняється від класифікації, поширеної в країнах Західної, Центральної Європи, та Північної Америки (включає лікарську спеціалізацію «Клінічний патолог»).

Клінічний патолог, разом із дослідженням біологічних рідин, займається гістологічною та цитологічною діагностикою. Враховуючи прогресуючу глобалізацію світової системи надання медичної допомоги і залученість України до об'єднувальних процесів, можна чекати в майбутньому розширення професійних обов'язків або об'єднання лікарських спеціальностей «Лікар клінічної лабораторної діагностики» та «Лікар-патологоанатом».

Важливою складовою вивчення патоморфології є аналіз гістологічних препаратів, який потребує від студентів значних фахових знань (уміння працювати з мікроскопічним обладнанням; знання методів забарвлення, будови нормальних тканин, специфічних морфологічних змін при різних патологічних

процесах), і тому може бути складним. З досвіду нашого викладання для кращого опанування методики гістологічного аналізу, засвоєння значного об'єму інформації можемо рекомендувати наступні викладацькі «прийоми»:

1. Перед аналізом мікропрепаратів коротко нагадати особливості морфології та функції тканин, що є темою даного заняття.

2. Розглянути і колективно, з максимальним залученням студентів, проаналізувати еталонний мікропрепарат даного типу, після чого перейти до індивідуальної мікроскопії та аналізу.

3. Помічені зміни гістоморфологічної структури мають бути одразу пояснені, класифіковані викладачем.

4. При аналізі морфологічних структур бажано використовувати паралелі з повсякденним життям та іншими дисциплінами (можлива схожість мікрооб'єктів з побутовими об'єктами).

5. Слід підбирати пари апріорі відмінних («протилежних») препаратів, порівнюючи які, зручно провести диференційну діагностику.

6. Виходячи з помічених змін, мають бути роз'яснені можливі похідні функціональні прояви даної патології, клінічні симптоми та дані лабораторних досліджень.

Перелічені прості педагогічні методи добре сприймаються студентською аудиторією, викликають зацікавлення й ентузіазм. Емоційний відгук до влучних аналогій робить набуті знання більш стійкими і полегшує пригадування раніше вивченого матеріалу.

Наведені рекомендації допоможуть покращити розуміння і запам'ятовування спеціальної інформації, вдосконалити навички гістологічної діагностики, загалом поліпшити вивчення дисципліни «Патоморфологія з секційним курсом», підвищити якість освітнього процесу загалом та подальшої професійної діяльності.